

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200108
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200108.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobkyne: R. M., I.. XX.XX.XXXX, Z. XXX XX Q. XX, právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: AB 4 B.V., so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 300,00 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 17.01.2022 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplata sumy 1.464,44 Eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp/116/2018 o vydanie bezdôvodného obohata a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Bardejov pod sp.zn. 5Csp/116/2018 zo dňa 03.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov pod sp.zn. 13CoCsp/32/2020 zo dňa 30.03.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.04.2021. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

- bod 34. odôvodnenia: „Súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, a to s poukazom na skutočnosť, že zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, § 9 ods. 2 písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a § 9 ods. 2 písm. k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V dôsledku absencie týchto podstatných náležitostí zmluvy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona,“

- bod 49. odôvodnenia: „Súd zastáva názor, že v prípade dojednania plnení v podobe poplatkov za upomienky, ide o situácie, keď právny predchodca žalovaného ako veriteľ požadoval od žalobkyne ako

dlužníka splnenie finančnej povinnosti za plnenie, ktoré z materiálneho hľadiska nemalo pre ňu žiaden zmysel, nebolo pre ňu osožné a nebolo ani v jej záujme. Dohody takéhoto rázu súd hodnotí ako snahu dodávateľa sledovať vysostne svoje záujmy v podobe účtovania ďalšej sankcie pre prípad omeškania spotrebiteľa. Dojednanie o účtovaní poplatkov za upomienky pre prípad omeškania spotrebiteľa je tak potrebné považovať za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 neplatnou zmluvnou podmienkou. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.“

- bod 50. odôvodnenia: „Pokiaľ ide o dojednanie zmluvnej pokuty vo výške 17,00 Eur, opäť pre prípad omeškania spotrebiteľa, takéto dojednanie vôbec nezohľadňuje konkrétne okolnosti jednotlivých prípadov, keď sa spotrebiteľ dostane do omeškania s plnením svojho záväzku. Zmluvná pokuta napríklad vôbec nediferencuje prípady krátkodobého omeškania spotrebiteľa po dobu niekoľkých dní a prípadného dlhšieho omeškania po vzniku splatnosti jeho záväzku. Z tohto pohľadu sa potom naznačené dojednanie o zmluvnej pokute javí aj ako rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.“

S poukazom na § 3 ods. 5 a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa žalobkyňa uviedla, že ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. V danom prípade zdôraznila, že žalovaný nielenže v zmluve o úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 264,44 Eur, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie preto požaduje vo výške 1.464,44 Eur, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 264,44 Eur a za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje 600,00 Eur. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t.j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5Csp/116/2018 zo dňa 03.10.2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie ani rozširovať, ani zužovať.

2.1. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 27.07.2020 k žalobe uviedol, so žalobou nesúhlasí, rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený, a to z nasledujúcich dôvodov. Žalobkyňa svoj nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia odvodzuje od uzatvorenia úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.03.2012 so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v úverovej zmluve a uvedenia neprijateľných zmluvných podmienok. Na základe tejto skutočnosti žalovaný vznáša námietku absencie svojej pasívnej legitímácie v tomto konaní, nakoľko na jeho predchodcu spoločnosť AB 2 B.V. bola postúpená výlučne pohľadávka z úverovej zmluvy, ktorá pozostávala zo sumy, ktorú žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) nehradila ako splátky riadne a včas. Žalovaný však nemá žiadny dosah na koncipovanie a obsah zmluvy, ktorou podľa žalobkyne vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, preto nemôže niesť ani zodpovednosť za porušenie práva alebo povinnosti v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobkyňa v podanej žalobe však nepreukázala, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenie osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch

úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa.

2.2. K úspešnému uplatneniu porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi uviedol, že je nesporné, že Okresný súd Bardejov rozsudkom č.k. 5Csp/116/2018 zaviazal predchodcu žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 264,44 Eur s prísl. a vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 5Csp/116/2018 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobkyni dopustil. Rozsudok Okresného súdu Bardejov v konaní sp.zn. 5Csp/116/2018, o ktorý žalobkyňa opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal predchodcu žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 264,44 Eur s prísl. a vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky.

2.3. Vo vzťahu k represívnemu a sankčnému charakteru žalovaný uviedol, že ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalobkyni nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získala najvýhodnejší úver, aký by jej neposkytla žiadna banka. Žalobkyňa na súde neuplatňovala porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde. Žalobkyňa uzatvorila úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Taktiež je potrebným uvedomiť si, že úverová zmluva bola uzatvorená v roku 2012, kedy bola aj judikatúra súdov pri vyhodnocovaní náležitostí úverových zmlúv značne odlišná a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. od daného obdobia skorigovala všetky súdmi napádané náležitosti úverových zmlúv do súladu so zákonnou úpravou. Predchodca žalovaného na základe rozsudku Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5Csp/116/2018 uhradil žalobkyni sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobkyni ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 1.466,44 Eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobkyni - ako spotrebiteľovi viac ako jej vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného a každého dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považuje žalovaný za dodržané už samotným rozsudkom v konaní vedenom pod sp.zn. 5Csp/116/2018, keďže predchodca žalovaného už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobkyni bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu jej na základe rozsudku vyplatil. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privodená určitá hrozba ujmy. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať zo závažnosti vzniknutej, resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne aj žalovaného, ako aj z okolností, za ktorých malo dôjsť k porušeniu práva žalobkyne. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobkyňa - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru bola oboznámená, taktiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bola oboznámená s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobkyňa

ako klient vedome a dobrovoľne súhlasila. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobkyňa doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala, v čom pociťovala porušenie svojich práv, aké to malo pre ňu dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia až v hodnote 1.466,44 Eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy.

3.1. Žalobkyňa v podaní doručenom súdu dňa 10.02.2022 k vyjadreniu žalovaného uviedla, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu vydanými v základnom konaní jasne deklarujú, že v právnom vzťahu založenom úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX z 29.03.2012 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. V zmysle v žalobe citovaných rozhodnutí a ich odôvodnení je evidentné, že žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie môjho práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom, resp. osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Je nepochybné, že rozsudkom súdu prvej inštancie vydaným v základnom konaní sa preukázalo, že v úverovej zmluve neboli uvedené obligatórne náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Dané je konštatované súdom v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Je predsa zrejmé, že povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie a určení neprijateľných zmluvných podmienok muselo predchádzať porušenie noriem spotrebiteľského práva. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazuje navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarcovia vyjadrujú, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia.

3.2. Žalovaný vo vyjadrení vzniesol námietku pasívnej vecnej legitímácie. Skutočnosť, že žalovaný je postupníkom vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbaňuje žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Ak si dôsledne prečíta hypotézu citovanej právnej normy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa práva na primerané finančné zadostučinenie má žalobkyňa voči porušiteľovi (dané základným konaním) a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Tvrdenia žalovaného rovnako ako v základnom konaní považuje za alibistické s cieľom vyhnúť sa akýmkoľvek spôsobom zodpovednosti za porušenie spotrebiteľských práv a povinností. Žalovaný fakticky vykonával práva veriteľa z úveru, domáhal sa zaplatenia pohľadávky a bezdôvodne sa obohatil. Je teda subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenia z úveru. Ak žalovaný na jednej strane je subjektom, ktorý si uplatňoval plnenie voči žalobkyňou ako dlžníkovi, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Je zrejmé, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 29.03.2012. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu prevzal spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplatenie a prijímal plnenia. Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal teda aj zodpovednosť za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu. Je nepochybné, že za daných okolností žalovaný je pasívne legitímovanou stranou sporu.

3.3. Vo svojom vyjadrení žalovaný uvádza, že priznaním PFZ by išlo o duplicitné sankcionovanie, pretože určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti a následná povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie na základe rozsudku vydaného v základnom konaní má podľa názoru žalovaného predstavovať výhodu pre spotrebiteľa. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Následné uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci

z primárneho právneho vzťahu, ktorý nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. Pripustením takejto argumentácie žalovaného (bezúročnosť a bezpoplatkovosť je dostatočná „výhoda“ a satisfakcia) by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. V žiadnom prípade nemožno vydanie bezdôvodného obohatenia považovať za satisfakciu, nakoľko ide o zákonný nárok majúci základ v primárnom právnom vzťahu, ktorý nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. Určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky vo výroku rozhodnutia súdu je následkom porušenia povinnosti. V žiadnom prípade nemožno výsledok základného konania vnímať ako sankciu v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Uviedla, že žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale súdne konanie sa snažil využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že táto jeho argumentácia nemala oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej obrany, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Základné konanie trvalo od doručenia žaloby súdu až po právoplatné rozhodnutie vo veci samej cca 2 roky a 5 mesiacov. Práve postupom, keď žalovaný nenáležitými prostriedkami procesnej obrany naťahoval súdne konanie, stresové situácie a psychické vypätie žalobkyne len stupňoval. Ak by analogicky použila terminológiu trestného práva, tak súdy by mali, pri úvahách o výške PFZ, zohľadňovať v neprospech dodávateľov, v ich postupoch voči spotrebiteľom, špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušení spotrebiteľského práva PFZ zvyšovať a nie znižovať.

3.4. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 1 464,44 Eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná.

3.5. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie novelizované § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa sa nevyžaduje vznik ani hrozba ujmy. V danom prípade išlo už o reálny vznik ujmy, keďže žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Z dikcie citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je zřejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienka vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Poukázala, že ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla nebola len v akademickej rovine, pretože porušenie zo strany žalovaného malo bezpochyby majetkový charakter, keďže sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. Zároveň uplatňovaním svojho legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať.

4. Žalovaný v písomnom podaní doručenom súdu dňa 14.03.2022 k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že žalovaný nemohol uzatvorením úverovej zmluvy zo dňa 29.03.2012 práva alebo povinnosti žalobkyne porušiť, nakoľko v čase uzatvorenia úverovej zmluvy nebol ani jej zmluvnou stranou. Rovnako je nevyhnutným uviesť, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru, výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť, s výškou mesačnej splátky a aj s dobou trvania zmluvného vzťahu bola oboznámená. Taktiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Žalobkyňa do zmluvného vzťahu nikto netlačil, sama sa rozhodla, že bude využívať finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru od predchodcu žalovaného, ktorý je nebankovou spoločnosťou. Pokiaľ mala žalobkyňa voči uzatvorenej úverovej zmluve výhrady, mala právo v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z od nej odstúpiť. Čo však neurobila a finančné prostriedky poskytnuté predchodcom žalovaného využila. Pokiaľ ide o absenciu jednotlivých náležitostí úverovej zmluvy je potrebným zdôrazniť, že v prípade náležitostí týkajúcej sa hodnoty RPMN uvedenej v rozmedzí od-do nebola ani judikatúra súdov jednotná. Niektoré súdy ju považovali za uvedenú v súlade so zákonným znením, iné nie. Z toho dôvodu bola na Súdny

dvor EÚ položená prejudiciálna otázka, o ktorej sa rozhodlo až v konaní (C- 290/19) zo dňa 19.12.2019. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 29.03.2012, je preto nereálne a racionálne nezdôvodniteľné, aby sa náležitosť, o ktorej presnejšom a jednoznačnom výklade sa rozhodlo až 19.12.2019 považovala za porušenie práv spotrebiteľa už 7 rokov predtým. Pokiaľ ide o ďalšie spochybňované náležitosti úverovej zmluvy (termín konečnej splatnosti a rozklad splátok) nebola ani judikatúra súdov jednotná. Niektoré sudy ich považovali za uvedené v súlade so zákonným znením, iné nie. Žalobkyni žiadna ujma reálne nevznikla. Splácala len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazala. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobkyni sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre ňu výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítala. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri postúpení pohľadávky získať. Je preto nanajvyš iracionálne vidieť ujmu/hrozbu ujmy u spotrebiteľa pri vyhlásení úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktorým spotrebiteľ výlučne získa výhodu a nie poškodenie jeho práv. Žalobkyňa v konaní doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala ani nezdokladovala, v čom pociťovala poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp.zn. 5Csp/116/2018, na základe ktorého si súčasne uplatňuje aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa v konaní neustále opakuje len to, že zmluva nemala dodržané náležitosti, čo však pre žalobkyňu predstavuje výlučne výhodu v získaní bezúročného a bezpoplatkového úveru. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky v zmysle rozsudku Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 5Csp/116/2018.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 15.06.2022, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného, pričom na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalobkyne. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie nedostavil. Podaním doručeným súdu dňa 08.06.2022 právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a súhlasil s uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti. Keďže boli splnené procesné podmienky podľa § 180 C.s.p. na prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/116/2018-60, rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 13CoCsp/32/2020-186, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/116/2018-60 zo dňa 03.10.2019 vo veci žalobkyne proti žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 264,44 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 264,44 Eur od 23.05.2019 do zaplatenia (I. výrok), ďalej určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX z 29.03.2012 v § 1, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: „V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,00 Eur v prípade prvej upomienky a 12,00 Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (II. výrok), ďalej určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX z 29.03.2012 v § 2, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: „V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (III. výrok). Zároveň žalobkyni vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (IV. výrok). V odôvodnení rozsudku súd okrem iného uviedol nasledujúce:

„33. Súd mal za preukázané, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, a to s poukazom na to, že právny predchodca žalovaného vystupoval vo vzťahu k žalobkyni v postavení podnikateľa, zatiaľ čo žalobkyňa, usudzujúc z identifikačných údajov na zmluve (meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, rodného listu, etc.) mala postavenie spotrebiteľa.

34. Súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, a to s poukazom na skutočnosť, že zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, § 9 ods. 2 písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a § 9 ods. 2 písm. k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V dôsledku absencie týchto podstatných náležitostí zmluvy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

35. Pokiaľ ide o nedostatok úverovej zmluvy s poukazom na § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, súd pripomína, že uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy v tvare: „60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“ považuje súd z hľadiska dodržania dikcie citovaného zákonného ustanovenia za neprijateľný. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/315/2012 zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05.2013).

36. Žalobkyňa v žalobe tvrdila aj nedostatok úverovej zmluvy z hľadiska nedodržania § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd konštatuje, že zmluva obsahuje údaj o RPMN v rozpätí od 34,02 % do 41,30 %. Zmluva tiež obsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, a to 3.573,00 Eur. Zmluva však neobsahuje uvedenie žiadnych predpokladov, ktoré boli použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pritom zákon v citovanom zákonnom ustanovení uvedenie týchto predpokladov obligatórne vyžaduje. V tejto súvislosti sa súd odvoláva na závery Krajského súdu v Prešove obsiahnuté v rozhodnutí sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017, z ktorého okrem iného vyplýva: „Ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. (...) Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. (...) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g) cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

37. Okrem uvedeného žalobkyňa tvrdila, že úverová zmluva neobsahuje ani údaj požadovaný v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že slovenský právny poriadok definuje v porovnaní so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere precíznejšie a širšie podmienky, ktoré musí spĺňať zmluva o spotrebiteľskom úvere tak, aby nebola postihnutá sankciou spočívajúcou v tom, že bude úver z nej vyplývajúci posudzovaný a kvalifikovaný ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. Takýto výklad nie je v rozpore s komunitárnym právom a príslušnou smernicou a takýto výklad nie je ani arbitrárny,

pretože slovenský zákon (zákon č. 129/2010 Z. z.) rozširuje z dôvodov ochrany spotrebiteľa podmienky, stanovené základnou normou komunitárneho práva a poskytuje širšiu mieru ochrany spotrebiteľovi.

38. V nadväznosti na uvedené je potrebné pripomenúť, že SD EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a. s. c/ a N. Z. judikoval, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tak explicitne presné ustanovenie akým je § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. však cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených v § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalovaného. Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedomosť v akej časti má zaplatenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplatenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/9/2017 zo dňa 28.11.2017).

39. K nedodržaniu predpokladu podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch súd považuje za významné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/158/2017 zo dňa 25.9.2018, v ktorom konštatoval: „Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Dôležitý je tiež výklad rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 2 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku platný a účinný.“

40. V označenom rozsudku sa Krajský súd v Prešove odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3 Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 (ktorým naopak v danej veci argumentovala žalovaná) a ustálil, že „princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov“.

41. V spojení s uvedeným sa žiada poukázať aj na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, v ktorom odvolací súd okrem iného konštatoval, že zákonodarca prijal dňa 12.10.2017 zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.05.2018 upustilo od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, keď sa termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nahrádzajú slovami frekvenciu splátok. Slovenský Zákon o spotrebiteľských úveroch išiel do 30.04.2018 nad rámec Smernice a v zmysle konštantnej judikatúry sa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. vykladalo tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžadovala v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa, teda bol zrejmý konflikt medzi Smernicou a zákonom č. 129/2010 Z. z.. Krajský súd v Prešove ďalej uviedol, že v prípadoch, keď všeobecné súdy rozhodujú v sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadom

bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. Smernice, ide o spory medzi jednotlivcami. Z toho dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne sudy poskytli Smernici priamy účinok. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok. Jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem. Aj napriek rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. c/a N. Z. je potrebné postupovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v prípade zmlúv, ktoré boli uzavreté do 30.04.2018 tak, ako je to v danom prípade.

42. Vychádzajúc z uvedeného súd uzavrel, že predmetná úverová zmluva uzavretá medzi Home Credit a žalobkyňou dňa 29.03.2012 neobsahuje náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je potrebné poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.“

Ďalej v odôvodnení súd uviedol:

„49. Súd zastáva názor, že v prípade dojednaní plnení v podobe poplatkov za upomienky, ide o situácie, keď právny predchodca žalovaného ako veriteľ požadoval od žalobkyne ako dlžníka splnenie finančnej povinnosti za plnenie, ktoré z materiálneho hľadiska nemalo pre ňu žiaden zmysel, nebolo pre ňu osožné a nebolo ani v jej záujme. Dohody takéhoto rázu súd hodnotí ako snahu dodávateľa sledovať výsostne svoje záujmy v podobe účtovania ďalšej sankcie pre prípad omeškania spotrebiteľa. Dojednanie o účtovaní poplatkov za upomienky pre prípad omeškania spotrebiteľa je tak potrebné považovať za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 neplatnou zmluvnou podmienkou. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

50. Pokiaľ ide o dojednanie zmluvnej pokuty vo výške 17,00 Eur, opäť pre prípad omeškania spotrebiteľa, takéto dojednanie vôbec nezohľadňuje konkrétne okolnosti jednotlivých prípadov, keď sa spotrebiteľ dostane do omeškania s plnením svojho záväzku. Zmluvná pokuta napríklad vôbec nediferencuje prípady krátkodobého omeškania spotrebiteľa po dobu niekoľkých dní a prípadného dlhšieho omeškania po vzniku splatnosti jeho záväzku. Z tohto pohľadu sa potom naznačené dojednanie o zmluvnej pokute javí aj ako rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.“

8. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 30.03.2021 č.k. 13CoCsp/32/2020-186 na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/116/2018-60 zo dňa 03.10.2019 potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a IV. (I. výrok) a priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (II. výrok).

9. Rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/116.2018-60 zo dňa 03.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 13CoCsp/32/2020-186 zo dňa 30.03.2021 nadobudli právoplatnosť dňom 16.04.2021.

10. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami. Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

11. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov

jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

13. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

14. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp.zn. 5Csp/116/2018-60. V predmetnom konaní sa žalobkyňa od žalovaného domohla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 264,44 Eur na skutkovom a právnom základe, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu neobsahovala obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedená vada zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobila, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z.). Zároveň sa žalobkyňa v predmetnom konaní domohla určenia dvoch neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to jednak ohľadne povinnosti klienta uhradiť veriteľovi poplatok za upomienky a jednak ohľadne povinnosti klienta uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu. Závery tunajšieho súdu obsiahnuté v I. výroku (vydanie bezdôvodného obohatenia) rozsudku č.k. 5Csp/116/2018-60 zo dňa 03.10.2019 boli na základe odvolania podaného žalovaným potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 13CoCsp/32/2020-186 zo dňa 30.03.2021. Žalobkyňa teda relevantným spôsobom preukázala porušenie zákonnej povinnosti dodávateľa poskytnúť spotrebiteľský úver v súlade s právnymi predpismi, predovšetkým v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a bez neprijateľných a teda neplatných zmluvných podmienok a od spotrebiteľa nevyžadovať tú časť plnenia, na ktoré pre neplatnosť konkrétnych zmluvných podmienok nemá nárok. Žaloba je preto čo do základu nároku žalobkyne dôvodná.

15. K námietke žalovaného, v ktorej namietal, že zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekoncepoval a teda absentuje na jeho strane pasívna vecná legitímácia, súd poukazuje na závery Krajského súdu v Banskej Bystrici, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, a podľa ktorých „ak veriteľ ako postupník namietal, že nebol účastníkom úverového vzťahu a zmluvu zakladajúcu právny vzťah medzi právnym predchodcom veriteľa a spotrebiteľom nekreoval, je nepochybné, že v spore veriteľ uplatňoval aj nároky, ktoré súd prvej inštancie nepriznal z dôvodu, že zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Veriteľ tak vymáhal nárok, ktorý v dôsledku bezúročnosti zmluvy o úvere mu priznaný byť nemohol a v takom prípade nie je rozhodujúce, kto zmluvu koncepoval, ale kto nároky z takejto zmluvy uplatnil. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Má právo, aby mu na podpis bola predložená taká zmluva, ktorá obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z.; zmluvy v obdobných prípadoch bez výnimky koncepuje dodávateľ. Možnosť domáhať sa primeraného zadosťučinenia tak nemôže byť odmietnutá len s poukazom na sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy“ (pozri rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11Co/111/2018 zo dňa 18.10.2018, bod 10 odôvodnenia). Z rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 03.10.2019 č.k. 5Csp/116/2018 vyplýva, že žalobkyňa ako dlžník uzatvorila úverovú zmluvu so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako veriteľom a na základe zmluvy o postúpení pohľadávok

bola pohľadávka veriteľa voči žalobkyni ako dlžníčke z predmetnej úverovej zmluvy postúpená na spoločnosť AB 1 B.V. Následne došlo k zániku spoločnosti AB 1 B.V. jej zlúčením so spoločnosťou AB 2 B.V. a práve preto žaloba žalobkyne v konaní vedenom pod sp.zn. 5Csp/116/2018 smerovala proti spoločnosti AB 2 B.V. ako pasívne vecne legitimovanému subjektu, pričom v konaní bola žalobkyňa vecne úspešná a domohla sa ochrany svojich práv. Následne došlo k zániku spoločnosti AB 2 B.V. jej zlúčením so spoločnosťou AB 4 B.V., ktorá sa stala právnym nástupcom spoločnosti AB 2 B.V. Vzhľadom k uvedenému žalovanému svedčí pasívna vecná legitimácia v tomto spore.

16. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z hypotézy právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

17. Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,00 Eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., a to za bezdôvodné obohatenie vo výške 100,00 Eur a za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku vo výške 100,00 Eur, t.j. 200,00 Eur za neprijateľné zmluvné podmienky. Súd bral do úvahy tú skutočnosť, že dodávateľ pripravil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nemala všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala neprijateľné podmienky ohľadne poplatkov za upomienku a zmluvnej pokuty a to napriek predchádzajúcim rozhodnutiam súdov Slovenskej republiky, ktoré vyhlasovali túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Žalovaný vo vzťahu k žalobkyni požadoval zaplatenie aj tej časti nároku, ktorý vyplýval z neprijateľnej zmluvnej podmienky a táto sa až následne súdnou cestou domohla vrátenia tejto časti titulom bezdôvodného obohatenia. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že celková suma 300,00 Eur ako finančné zadosťučinenie (t.j. 100,00 Eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku a 100,00 Eur za bezdôvodné obohatenie), je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľa a súčasne popri judikovanej povinnosti na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni žalovaného sankcionuje tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdnej veci tak priznaná suma 300,00 Eur zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. Súd nemohol pri rozhodovaní zohľadniť ani námietku žalovaného o akomsi ľahostajnom postupe žalobkyne v rámci kontraktačného postupu. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5Csp/116/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/32/2020 bol dodávateľ označený za účastníka zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predstrel žalobkyni formulovanú zmluvu, ktorú vopred sám pripravil. Dodávateľ ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov má poznať zákonnú právnu úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré zákon stanovuje, pričom ním vopred pripravená formulovaná zmluva neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobkyňa ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohla a zároveň dodávateľom pripravená zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Vzhľadom k uvedenému súd prvým výrokom rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 300,00 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a v prevyšujúcej časti o zaplatenie 1.164,44 Eur žalobu II. výrokom ako nedôvodnú zamietol.

18. Záverom súd uvádza, že už podľa konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však

nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

19. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa bola v konaní čo do základu nároku úspešná v plnom rozsahu, pričom výška priznaného finančného zadostučinenia závisela od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).